

Bo har tillbringat ett liv till havs

Foto: Anders Steiner

Bo Nord har tillbringat en stor del av sitt liv på världshaven - och har upplevt många dramatiska händelser till sjöss. Som när han blev blodsbroder med en inuit på en resa genom Nordvästpassagen. Eller när fartyget han arbetade träffades av en irakisk raket i Persiska viken.

Västervik 15 juli 2010 01:00

Vi möts på Kulbacken en mulen julidag. Bo Nord är helt klädd i vitt. Han har en en vaxad uppsvängd mustasch och bär tonade glasögon. Och i hans halsband hänger en isbjörnstand som han fått under en resa. Bo är uppvuxen i byn Stensjö utanför Oskarshamn. När hans föräldrar skilde sig flyttade han och två av syskonen till morföräldrarna som bodde där.- Det var den enklast lösningen när mor och far levde ihop med sina respektive långt i från vår hemort, förklarar han. Några år senare hamnade Bo i kustsamhället Saltvik. Och där skulle de som kunde prova på sjölivet. På sommarloven arbetade han som maskinist på färjorna mellan öländska Byxelkrok och Oskarshamn.- Det hörde till och så har det varit på många platser utmed kusten. Flera av mina klasskamrater gick till sjöss. Man ville se vad som fanns bakom horisonten. Han har sedan dess alltid arbetat i maskinrummet. Ett självklart val för Bo som ville bli ingenjör.- Det var ett populärt yrke på 40-talet. Framtidsoptimismen var stark och vi ville inte trampa på som våra föräldrar gjort. Vi var nyfikna på världen. Han var 16 år när han tog anställning på en lastfartyg som gick till Västafrikas kust. Sommaren 1956 klev han på båten i Oskarshamn.- Som liten drömde jag om att bli upptäcktsresande.

Förebilden var äventyraren Sten Bergman som berättade om sina expeditioner i radio. Att komma i väg var spännande och ovisst. - Det kändes som jag kastat loss från ett liv och börjat ett annat. Det nya visste man inget om. Året efter började han arbeta på ett tankfartyg som gick mellan Persiska viken och Kalifornien. Men han fick en infektion och hamnade på sjukhus i San Pedro, en stadsdel i Los Angeles. Väl frisk gick han till sjömansförmedlingen och fick jobb på en norsk kylbåt som transporterade bananer från Ecuador till New Orleans. Bo blev kvar i jazzens huvudstad fram till 1961. Han brukade besöka jazzklubbarna på Bourbon Street och såg blivande legender uppträda. - Det fanns otroligt mycket jobb där då och flera kamrater började ute på oljeriggarna i Mexikanska golfen. 21 år gammal återvände han till Sverige. Men hemma i Saltvik greps han av polisen. Bo var "överårig" och hade inte gjort lumpen och skickades till en ubåt i Karlskronas flotta. Efter det militära läste han till sjöingenjör. Tog examen 1968, fick några år senare jobb på Salénsrederierna i Stockholm och blev kvar i tio år. Lindblad Explorer var det första passagerarfartyget som seglade genom Nordvästpassagen - från Newfoundland via Grönland till Berings sund i Alaska. Den billigaste biljetten kostade då 159 000 kronor. Och en av dåtidens rikaste män fanns ombord, berättar Bo som fick ett vikariat på fartyget. Resan tog en månad. Bo såg isbjörnar på nära håll. Och i nordvästra Kanada träffade han en inuit. Mötet förklarar isbjörnstanden. Bo fick den i utbyte mot en medaljong med siluetten av Lindblad Explorer ingraverad. Därefter var de blodsbröder. - Vilken stam tillhör du frågade en indiansk ättling mig en gång i södra USA när han fick syn på tanden, säger Bo och skrattar. 1987 - mitt under Iran-Irak-kriget åkte han till Dubai för att renovera turbinväxlar - men blev flyttad till det iranska tankfartyget Sanandaj i Persiska viken. Varför ta ett så riskfyllt jobb? Bra betalt, svarar Bo. Under fem månader var han maskinchef på båten. Det blev dramatiskt. En dag i början av september hördes en kraftig smäll. Bo som befann sig i maskinrummet kände hur hela fartyget skakade. Strömmen gick och svart rök spred sig snabbt.

Det var Irak som anföll. En raket hade gått rakt genom skrovet och exploderat inne i tanken. Men alla överlevde. Tanken var tömd på olja. Det var rutin att göra så för att undvika en katastrof. Trots anfallet stannade Bo kvar på Sanandaj.- Man kan bli dödad av vad som helst, säger han. Det var inte farligare där än någon annanstans.Fartyget blev senare träffat av fyra raketer samtidigt. Båten knäcktes på mitten och förliste och hela besättningen dog, varav två svenskar.- Jag har varit illa ute flera gånger. Men det finns någon som släcker lyset när det är dags. Jag tror på ödet.På Bos kortärmade skjorta sitter Klubb Maritims logga fastsydd. Han är föreningens ordförande i Västervik sedan ett år tillbaka.- Det är en social gemenskap för sjöfolk, förklarar han. Vi träffas i klubblokalen Kajutan på Varvsgatan.2003 gick Bo i pension efter 47 år på sjön. Han är aktiv pensionär och sjunger även i Flottans mäns sångarlag - en kör med många medlemmar från Klubb Maritim. Och i sommar ska han lära sig att segla - efter alla år som maskinist. Han fick en seglarkurs i 70-årspresent.Bo har aldrig ångrat sitt yrkesval. Har fått så många goda vänner, säger han. Och mest saknar han just kamratandan som uppstår på en båt.- Man ställer upp för varandra oavsett vad som händer. Man är dödspolare. Maskinrummet kan stanna när som helst.Har det funnits några nackdelar?
- Ja. Familjelivet har blivit lidande. Barnen tyckte aldrig om när jag åkte till sjöss.

Personligt

Namn: Bo Nord.**Ålder:** 70. Född 16 februari 1940 i Oskarshamn.**Bor:** I Västervik bakom Kulbacken.**Familj:** Hustrun Kerstin och barnen Emil, Isabell och Markus. Samt barnbarnen Saga, Alva, Beatrix, Sixten och Lukas.**Intressen:** Sjunger i Flottans mäns sångarlag. Ordförande i Klubb Maritim.**Blir glad av:** Barnbarnen.**Läser helst:** Historia. "Det är ett stort intresse".**Favoritmat:** Matjessill och färskpotatis på sommaren. Kroppkakor på vintern. **Bäst med Västervik:** "Havet, skärgården och stan som bara ligger 10 minuter bort från vårt hem."